

הספרייה הלאומית
المكتبة الوطنية الإسرائيلية
The National Library of Israel

Center for
Humanities
Education

המרכז
ללימודי
רוח

כיתות שאר רוח

כיתות ע.ש.ר – עתודת שאר רוח

מחדשים את לימודי הרוח בבית הספר

מאמינים שלמידה מעמיקה בתחומי הרוח חשובה לבניית אישיותם וכישוריהם של התלמידים? הצטרפו למהלך רחב לחיזוק לימודי הרוח במערכת החינוך והקימו בשנת הלימודים תש"פ כיתת 'שאר רוח' בחטיבת הביניים שלכם.

כיתות 'עתודת שאר רוח' מיועדות לתלמידים המעוניינים להשקיע זמן ומאמץ על מנת להרחיב את השכלתם ולשכלל את מיומנויותיהם בתחומי לימודי הרוח. לכיתות תיבנה תכנית לימודים שתכליתה לאתגר את התלמידים, להרחיב מעבר לתוכניות הלימודים הקיימות ולהתמקד בטקסטים.

תוכנית ע.ש.ר - "עתודת שאר רוח", כיתות עתודה הומניסטית בחטיבות הביניים, נפתחה בשנת הלימודים תשע"ט ביזמת המרכז ללימודי רוח בספרייה הלאומית והמזכירות הפדגוגית. ביסודה עומדת התפיסה כי לימודי רוח ברמה גבוהה הכרחיים לבניית חברה ישראלית בעלת עומק תרבותי וכי השקעה בלימודים במקצועות הרוח בחטיבת הביניים תצמיח תלמידים בעלי מיומנויות קריאה, כתיבה, שיחה וחשיבה מתקדמות שיגדלו להיות אזרחים משכילים, מעורבים ובעלי עולם פנימי עשיר. התוכנית מיועדת לחטיבות ביניים בחינוך הממלכתי. אנו מקווים לפתוח מסלול לממ"ד בתשפ"א.

העקרונות הפדגוגיים הנדרשים בתכנית:

- הכשרה לקריאה פעילה של טקסטים עיוניים וספרותיים ברמה גבוהה.
- שכלול מיומנויות כתיבה וחקר.
- פיתוח יכולות דיון מעמיק ומכבד.

אנחנו מציעים לכם ליטול חלק במהלך רחב לחיזוק לימודי הרוח במערכת החינוך ולהקים בשנת הלימודים תש"פ כיתות 'שאר רוח' בחטיבות הביניים שלכם. הפעלת תוכנית שאר רוח בחטיבות הביניים תאפשר לבית הספר להרחיב את סל הכלים שהוא מעניק לתלמידי החטיבה, לתת הזדמנות לתלמידים ולמורים מוכשרים לבוא לידי ביטוי וליצור מוקד פדגוגי בית ספרי להרחבת והעשרת דרכי ההוראה בלימודי החובה בתחומי הרוח.

כיצד פועלת כיתת שאר רוח?

בית הספר: כיתת שאר רוח מורכבת בראש ובראשונה ממורה המעוניין לבנות וללמד תוכנית לימודים ייחודית ומאתגרת, ומקבוצת תלמידים (לפחות 15) המתכנסים ללמידה מעבר לתוכנית הלימודים הרגילה, מתוך בחירה חופשית על מנת ללמוד יחד טקסטים, לדון, לכתוב ולשוחח עליהם. הכיתה נפגשת 3 שעות שבועיות, מידי שבוע.

פעילות ארצית: תלמידי הכיתה ישתתפו שלוש פעמים בשנה הימי השיא של כל כיתות שאר רוח מרחבי הארץ. בית הספר אחראי על ההסעות לימים אלו. בנוסף מוזמנים התלמידים להשתתף בכנס ארצי לתלמידים בתוכניות מצטיינים.

בתי הספר המשתתפים בתוכנית יקבלו:

- המרכז ללימודי רוח בספרייה הלאומית יעניק ליווי למורה המרכז התוכנית ובמהלך ההוראה השוטפת. על המורה המוביל להשתתף בהשתלמות בקיץ ולאורך השנה.
- התלמידים יקבלו סל 'שאר רוח': שלושה ימי שיא לתלמידים בספרייה הלאומית, במוזיאון והצגה. התלמידים יוזמנו להשתתף בכנס שנתי לתלמידי תוכניות מצטיינים במדעי הרוח. בתי הספר ידאגו להסעת התלמידים לאירועים אלו.

הספרייה הלאומית
المكتبة الوطنية الإسرائيلية
The National Library of Israel

Center for
Humanities
Education

המרכז
ללימודי
רוח

כיתות שאר רוח

- 2 ש"ש להוראה בתכנית. בית הספר מוסיף שעה שבועית אחת מסל השעות שלו ושעת שהיה למורה שתיבחר/יבחר לכך לבניית תוכנית הלימודים.

תנאים להצטרפות:

- התכנית תפעל בכיתות החטיבה, על בסיס תכנית לימודים דו שנתית לכיתות בחטיבה בעדיפות לשכבות ח' ו-ט'.
- על בית הספר לבדוק התכנות גיבוש קבוצה של 15-20 תלמידי כיתות ז' המעוניינים בתוכנית 'שאר רוח' בשנת הלימודים תש"פ. התלמידים צריכים לעבור ראיון אישי ותיאום ציפיות לגבי השתתפות בתוכנית, להפגין רצינות ועניין פנימי בהשתתפות פעילה בקבוצת לימוד ובביצוע משימות קריאה וכתובה.
- התוכנית תפעל בבתי ספר המלמדים את הדיסציפלינות על פי תכניות הלימודים ובהתאם להקצאת השעות לכל מקצוע.
- בית הספר יגיש תכנית בינתחומית שנתית לכתה ח', בשילוב תחומים ממדעי הרוח: ספרות, היסטוריה, פילוסופיה, תרבות יהודית ישראלית, וגישה במתווה לפי ההנחיות. התוכנית תהיה תוספת מעבר להוראת תחום הדעת בהתאמה לתכנית הלימודים שהותוותה על ידי משרד החינוך.
- התלמידים יבחרו ללמוד בכתה ותינתן להם האופציה לפרוש או להמשיך כרצונם או בצומתי בחירה שיוגדרו מראש.
- בית הספר ימנה מורה אחראי/ת לתוכנית, המורה ישתתף במספר פגישות הנחיה עם צוות המרכז ללימודי רוח בספרייה הלאומית בקיץ ולאורך השנה.
- המנהל/ת/ת/יציג את התמיכה שיקבל מורה התכנית בבית הספר ואת ניסיון המורה בתחום הדעת ובמערכת הבית ספרית. המנהל/ת/ת/יתחייב להקצות שעות מערכת מרכזיות, [לא שעות קצה] לטובת שיעורי התכנית.

מחון ותבחינים לבחינת התוכנית

- תכנית שאר רוח המורחבת תבנה על בסיס מפגשים קבועים שיעודדו קריאה פעילה ומעמיקה של טקסטים ספרותיים ועיוניים, שיחה סביבם ומשימות כתיבה. שימוש במתודות חדשניות להוראת טקסט ויישום הנלמד בהשתלמויות בהוראה בכיתה.
- התוכנית תבנה סביב ציר מארגן של תחום הדעת אותו מלמד המורה המוביל ותגע בתחומי דעת נוספים. בתוכנית שאר הרוח ניתן ורצוי לשלב בין תחומי דעת שונים המשיקים זה לזה.
- התכנית תכלול התייחסות לממד הרגשי-חוויתי והערכי בהוראת תחום הדעת, תוך הדגשת ההקשבה, האכפתיות (caring) והרלוונטיות לעולמו של הלומד.

הספרייה הלאומית
المكتبة الوطنية الإسرائيلية
The National Library of Israel

Center for
Humanities
Education

המרכז
ללימודי
רוח

כיתות שאר רוח

- שילוב חומרי הוראה מאתגרים המעשירים את ההוראה והלמידה, "שבירת קירות" ויצירת מרחבים לימודיים אלטרנטיביים (סיורים לימודיים-חוויתיים; ימי שיא; הקמת מועדוני שיג ושיח בתחומי הדעת).
ההצעות תיבדקנה על ידי ועדה שתכלול את מפמ"רי המקצועות ספרות והיסטוריה, תרבות יהודית ישראלית ומדריכים מטעם, מנהלת המרכז ללימודי רוח ונציגת האגף לחינוך על יסודי.

ל"ז:

יש להגיש את ההצעות עד לתאריך 20/5/19

תשובות לגבי השתתפות ינתנו עד ל19/6/19

המורים המשתתפים בתוכנית מחויבים להגיע לימי ההשתלמות ב23/6 וב4/7 בספרייה הלאומית בירושלים.

לשאלות אפשר לפנות למרכז ללימודי רוח בכתובת: Merkaz.ruach@nli.org.il או למפמ"רים.

להרשמה:

פירוט מתווה התוכנית הלימודים לשנת תש"פ

מלאו את תיאור התוכנית בטופס המקוון וצרפו את פירוט התוכנית

הרצ"ב

עד לתאריך 10/5/19

שם המורה האחראי:

ישוב:

שם בית הספר:

טלפון:

יחידה מס' :	נושא השיעור:	הטקסט הנלמד:	פירוט : [פרטו ככל הניתן לגבי: מוקדי הלימוד, מיומנויות וכישורי חשיבה, דרכי הוראה, אירועי הערכה].
שליש ראשון (ספטמבר- דצמבר)			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

הספרייה הלאומית
المكتبة الوطنية الإسرائيلية
The National Library of Israel

Center for
Humanities
Education

המרכז
ללימודי
רוח

כיתות שאר רוח

			6.
			7
			8
			9
			10
שליש שני (ינואר-מרץ)			
			.1
			.2
			.3
			.4
			.5
			.6
			7
			8
			9
			10
שליש שלישי (אפריל-יוני)			
			.1
			.2
			.3
			.4
			.5
			.6
			7
			8
			9
			10

חתימת

חתימת מורה אחראית/ת על התוכנית:

מנהל/ת בית הספר: